

Portfel Pani Haliny

Pani Halina napisała do Poradnika z prośbą o poradę na temat jej portfela emerytalnego. Pani Halina ma 50 lat i chce inwestować z perspektywą około 10 lat. Pani Halina ma program emerytalny 401(k) w pracy i wybrała w nim fundusze: Putnam New Opportunities, Putnam Voyager, Fidelity Magellan, Vanguard Index Trust 500. Fundusze te Pani Halina wybrała w ciemno. Są inne fundusze do wyboru.

Pozwolę sobie tu Państwu przypomnieć, że firma Mornigstar udostępnia na swojej witrynie internetowej www.morningstar.com darmowo, po zarejestrowaniu się (czyli po podaniu im pewnych informacji o sobie i swoim adresie e-mailowym), rankingi funduszy. Z reguły nie powinni Państwo inwestować w fundusze o rankingu niższym niż trzy gwiazdki, a najlepiej proszę wybierać fundusze, które mają cztery lub pięć gwiazdek. To można sprawdzić naprawdę szybko i bez bólu.

Oto rankingi funduszy dostępnych dla Pani Haliny:

- Putnam New Opportunities ma 2 gwiazdki - wybrany
- Putnam International Growth ma 4 gwiazdki
- Putnam Voyager ma 3 gwiazdki - wybrany
- Fidelity Magellan ma 3 gwiazdki - wybrany
- Vanguard Index Trust 500 ma 4 gwiazdki - wybrany
- Putnam Growth and Income, nie ma takiego funduszu, ale jest
- Putnam Utilities Growth and Income, ma 3 gwiazdki
- George Putnam Fund of Boston ma 4 gwiazdki

Pani Halina ma 50 lat. Nie napisała, kiedy chce przejść na emeryturę. Jeśli w ciągu najbliższych paru lat, to za dużo Pani ryzykuje. Ale nawet jeśli nie, to w Pani wieku trzeba mieć fundusz zrównoważony i George Putnam Fund of Boston jest ku temu

bardzo odpowiedni. Polecałbym więc wybranie:

- Putnam International Growth
 - Vanguard Index Trust 500
 - George Putnam Fund of Boston
- stopniowo przenosząc się coraz bardziej na ten ostatni, a potem na parę lat przed emeryturą przenosząc się na krótkoterminowe obligacje.

Pani Halina ma też plan IRA w firmie ubezpieczeniowej na życie, Midland National Life. Szkoda, bo oznacza to, że musi Pani płacić dodatkowe opłaty też firmie, a ona i tak inwestuje w fundusze powiernicze:

Ponadto myśli Pani o krótkoterminowym funduszu obligacji, pytając się o Fidelity. W takich funduszach jest niewiele różnic, to prawie nie ma znaczenia, który Pani wybierze. T. Rowe Price i Vanguard mają niższe koszty niż Fidelity, ja bardzo lubię Strong Government Securities.

Proszę pamiętać, że muszą Państwo stopniowo zmniejszać ryzyko swojego portfela. Życzę spokojnej emerytury.

Krzysz Ostaszewski

Portfel Pana Eugeniusza

Pan Eugeniusz napisał do Poradnika z prośbą o poradę na temat swego portfela emerytalnego. Pan Eugeniusz ma około 50 lat, planuje przejść na emeryturę najwcześniej za 10 lat. Pracodawca Pana Eugeniusza zmienił firmę oferującą plan emerytalny i teraz Pan Eugeniusz musi wybrać jedną z trzynastu kategorii funduszy, a w każdej kategorii jest osiemnaście funduszy. Niestety wielu pracodawców tak właśnie bezmyślnie daje do wyboru setki możliwości nie wyjaśniając ich znaczenia w kontekście portfela inwestora.

Wśród funduszy oferowanych Panu Eugeniuszowi jest cała grupa tzw. Fidelity Freedom, funduszy czasowo skoncentrowanych na osiągnięciu celu inwestycyjnego w pewnym momencie w przyszłości. Ponieważ Pan Eugeniusz będzie przechodził na emeryturę za około 10 do 15 lat, taki celowy fundusz ma sens. Ale ponieważ giełda spadła i gospodarka jest w recesji, warto nieco zwiększyć agresywność. Polecałbym więc fundusz docelowy Fidelity Freedom 2020 na 50% portfela i Fidelity Freedom 2010 na 50% portfela. Oznacza to, że za dziesięć lat połowa portfela będzie w gotówce, a za dwadzieścia lat druga połowa też stanie się gotówką. W sytuacji Pana Eugeniusza uważam to rozwiązanie za sensowne.

Życzę spokojnego, cierpliwego inwestowania i pogodnej emerytury.

Krzysz Ostaszewski

Dr. Krzysztof M. Ostaszewski, FSA, CFA, MAAA, Actuarial Program Director, Illinois State University, Campus Box 4520, Normal, IL 61790, USA, tel. 309/438-7226, faks 309/438-5866, www.math.ilstu.edu/krzysio, <mailto:krzysio@ilstu.edu>.

**Powiedz o Poradniku swojemu przyjacielowi!
Zaprenumeruj Poradnik "Sukces"**

Imię i nazwisko

Adres

Prześlij czek lub *money order* (wystawiony w dolarach US na Polpress Services, 255 Park Lane, Douglaston, NY 11363-1304) na zniżkową prenumeratę przysługującą tylko nowym członkom (normalna cena wynosi \$79 i \$44).

Roczna zniżkowa prenumerata \$71
6-miesięczna zniżkowa prenumerata \$39

Poślij zamówienie na adres: **Poradnik Sukces**, 255 Park Lane, Douglaston, NY 11363-1304

O Poradniku dowiedziałem się od:

S&P 500 Index, Dow Jones Index, Russel Index. Znowu Pani portfel jest bardzo agresywny jak na Pani wiek. Myśli Pani o założeniu nowego konta IRA. Proszę pomyśleć o spokojniejszych funduszach: Columbia Balanced, Janus Balanced, Fidelity Balanced.

Pyta się też Pani o konto IRA i 401(k) męża. IRA męża też w firmie ubezpieczeniowej na życie (lubi Pani wydawać pieniądze na aktuariusza?), zaś 401(k) do wyboru dużo funduszy, wybrali Państwo Fidelity VIP Growth (3 gwiazdki), Aetna Growth and Income (2 gwiazdki). Fidelity Growth jest w miarę dobry, pewnie lepiej przenieść drugą połowę na Aetna Balanced (3 gwiazdki) bo i fundusz lepszy i bardziej odpowiedni (mąż Pani Haliny ma 58 lat).